

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 35g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 192 alin. (2) din Codul
administrativ

*(examinarea acțiunilor în contencios administrativ de către judecătorii
specializați)*

CHIȘINĂU
13 august 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
nei Viorica PUICA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 martie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 13 august 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 192 alin. (2) din Codul administrativ, ridicată de dl Ilarion Bivol, parte în dosarul nr. 3-60/2025, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Maria Ganganu de la Judecătoria Hâncești, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Hâncești, sediul central, se află o acțiune în contencios administrativ inițiată de dl Ilarion Bivol împotriva Primăriei satului Costești, raionul Ialoveni.
4. La 24 noiembrie 2025, dl Ilarion Bivol a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 192 alin. (2) din Codul administrativ.
5. Printr-o încheiere din 19 februarie 2026, judecătorea cazului a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

- „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

7. Prevederile relevante ale Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, sunt următoarele:

Articolul 192

**Specializarea judecătorilor pentru examinarea acțiunilor
în contencios administrativ**

„(1) Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători.

(2) În judecătorii acțiunile în contencios administrativ se examinează de judecători specializați.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției susține că examinarea acțiunilor în contencios administrativ de către judecătorii specializați îngreuează accesul liber la justiție, deoarece îi obligă pe justițiabili să se deplaseze la instanța de judecată în care activează judecătorul specializat, în situația când există o instanță de judecată în raza teritorială a localității în care domiciliază. Necesitatea de a se deplasa într-un alt raion creează incomodități legate de transport și de timpul necesar pentru a ajunge la sediul instanței de judecată în cauză.

9. De vreme ce acțiunile în contencios administrativ sunt similare acțiunilor civile și ar putea fi examinate de judecători de drept comun, autorul excepției consideră că prevederea contestată îi afectează dreptul de acces la justiție, contrar articolului 20 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul administrativ, ține de competența Curții Constituționale.

12. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că ea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 192 alin. (2) din Codul administrativ, care nu a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate.

14. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cadrul examinării unei acțiuni în contencios administrativ de un judecător specializat al instanței de judecată. În aceste condiții, Curtea reține că este competentă să continue examinarea sesizării în cauză.

15. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului

sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

16. Autorul sesizării susține că prevederea contestată încalcă articolul 20 (*accesul liber la justiție*) din Constituție.

17. Curtea subliniază că articolul 20 din Constituție garantează dreptul la o instanță de judecată stabilită de lege pentru contestarea actelor care violează drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei. Curtea reiterează că acest drept implică posibilitatea ca instanța de judecată să soluționeze, pe baza normelor de drept și a unei proceduri judiciare, orice chestiune care ține de competența sa (a se vedea DCC nr. 192 din 23 decembrie 2022, § 23).

18. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că exercitarea dreptului de acces la justiție de către titularul său poate avea loc într-un anumit cadru legal, prestabilit de legislator, cu respectarea anumitor exigențe (a se vedea DCC nr. 109 din 10 octombrie 2019, § 18). Reglementarea condițiilor de exercitare a acestui drept nu constituie o suprimare sau diminuare a dreptului de acces la justiție, atât timp cât nu se aduce atingere substanței acestuia și există garanții procedurale efective (a se vedea DCC nr. 6 din 18 ianuarie 2022, § 21).

19. Analizând conținutul normei criticate în prezenta excepție de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta nu conține prevederi care ar limita accesul liber la justiție, garantat de articolul 20 din Constituție. Sub acest aspect, Curtea notează că norma contestată nu stabilește care sunt sediile instanțelor judecătorești și numărul judecătorilor specializați, ci doar competența judecătorilor specializați de a examina acțiunile în contencios administrativ.

20. Faptul că o anumită categorie de litigii se examinează de judecătorii specializați nu suprimă accesul la justiție, ci reprezintă o opțiune de organizare judiciară, care ține de marja de apreciere a Parlamentului, pe baza articolelor 72 alin. (3) lit. e) și 115 alin. (4) din Constituție.

21. De asemenea, Curtea reiterează că articolul 20 din Constituție nu îi garantează justițiabilului dreptul ca litigiul său să fie examinat la sediul instanței situat cel mai aproape de domiciliul său și nici dreptul de a alege competența teritorială a instanței. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că necesitatea deplasării persoanei la sediul instanței competente nu afectează dreptul de acces la un tribunal (a se vedea DCC nr. 170 din 7 decembrie 2023, §§ 18-22; DCC nr. 1 din 18 ianuarie 2024, §§ 16-17).

22. Prin urmare, Curtea nu constată incidența articolului 20 din perspectiva criticilor formulate de autorul excepției.

23. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 27 alin. (2), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 192 alin. (2) din Codul administrativ, ridicată de dl Ilarion Bivol, parte în dosarul nr. 3-60/2025, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 13 august 2026

DCC nr. 142

Dosarul nr. 35g/2026